

torum altrix), na 1500 rocznicę śmierci św. Seweryna z Norikum (1982), na 1600 rocznicę nawrócenia św. Augustyna (1986: *Augustinum Hipponensem*), na 1600 rocznicę śmierci św. Cyryla Jerozolimskiego (1987), w 1400 rocznicę wyniesienia na Stolicę Piotrową św. Grzegorza Wielkiego (1990: *Plurimum significans*), na 1600 rocznicę śmierci św. Ambrożego (1997: *Operosam diem*). Wydarzeniom historycznym starożytnego Kościoła zostały poświęcone Listy Apostolskie: na 1600 rocznicę I Soboru Konstantynopolańskiego i 1550 rocznicę Soboru Efeckiego (1981), na 1200 rocznicę Soboru Nicejskiego II (1987: *Duodecimum saeculum*), na 1700 rocznicę chrztu narodu armeńskiego (2001). Należy też do nich dodać przemówienia o Ojcach Kościoła (św. Benedykcie, św. Bazyliu, św. Janie Chryzostomie, św. Augustynie, św. Ambrożyu itd.) lub do badaczy zajmujących się nimi (do profesorów Instytutu Patrystycznego „Augustinianum”, na zakończenie Roku Bazylińskiego, do uczestników Kongresu Augustiańskiego, do pracowników Instytutu „Sources Chrétiennes”) czy też pisma kierowane do nich (z okazji różnych rocznic) np. List gratulacyjny z okazji 30-lecia działalności Międzywydziałowego Zakładu Badań nad Antykiem Chrześcijańskim, Przesłanie z okazji 150 rocznicy powstania Papieskiej Komisji Archeologii Sakralnej). Trzeba również do nich dołączyć jego wcześniejszą działalność jako kardynała Karola Wojtyły, polegającą na naciskach, by powstała (1977) Sekcja Patrystyczna przy Komisji Nauki Episkopatu Polski, na wspieraniu materialnym działalności Międzywydziałowego Zakładu Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL i goszczeniu w swoich apartamentach (trzykrotnie) jego ogólnopolskich sympozjów. Wszystkie te elementy chcielibyśmy podczas sympozjum zebrać, scharakteryzować, przedyskutować i wyciągnąć wnioski: omówić poszczególne Listy Apostolskie i inne dokumenty związane z Ojcami Kościoła i antykiem chrześcijańskim w ogóle, zebrać i ocenić odwołania do Ojców Kościoła w jego przemówieniach i dokumentach papieskich, a także jego sugestie dotyczące organizacji studiów patrystycznych. Wszystkie te zebrane „owoce” chcielibyśmy złożyć we wdzięcznym hołdzie naszemu Wielkiemu Rodakowi, który w powrocie do źródeł chrześcijaństwa widział odrodzenie zdrowej myśli teologicznej. Pragnących wziąć czynny udział w sympozjum i opracować jakiś aspekt wyżej postawionego problemu prosimy o zgłoszenie jego tytułu do 30 czerwca 2006 r. na adres Zakładu lub na e-mail: voxpatr@kul.lublin.pl.

8. VIII SYMPOZJUM KAZIMIERSKIE

Katedra Historii Sztuki Starożytnej i Wczesnochrześcijańskiej KUL organizuje 25-27 maja 2006 roku w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą (w Domu Pracy Twórczej KUL) już VIII Sympozjum Kazimierskie, poświęcone kulturze świata późnego antyku i wczesnego chrześcijaństwa, tym razem na temat: **Ofiara – kapłan – ołtarz w świecie późnego antyku**. Na obrady zgłoszono już następujące prelekcje: mgr W. Bejda (UMCS) – *Arcykapłaństwo w judaizmie hellenistycznym*; ks. dr hab. L. Bielas (PAT, Kraków) – *Wykopalska w Aguntum i Lavant*; prof. dr hab. M. Dzielska (UJ) – *Idea filozofa-kapłana w późnym hellenizmie*; dr A. Frejlich (KUL) – *Stylita. Kapłan i asceta*; dr T. Gołgowski (UKSW) – *Ołtarz i jego otoczenie w Nubii chrześcijańskiej*; dr T. Górecki (MN, Warszawa) – *Ołtarz koptyjski*; mgr J. Grzebuła – *Rytuał „matagh” w Kościele ormiańskim – sens, istota, pochodzenie*; prof. dr hab. B. Iwaszkiewicz-Wronikowska (KUL) – *Ołtarz w sztuce wczesnochrześcijańskiej*; dr J.C. Kałużny (PAT, Kraków) – *Donatyzm – czy tylko spór o nie świętych kapłanów?*; prof. dr hab. Z. Kiss (ZAŚ PAN) – *Archeologia podwodna*; dr H. Kowalski (UMCS) – *Ofiara jako forma ekspiacji w religii rzymskiej*; ks. dr J. Lachowicz (Białystok) – *Ideal kapłaństwa w pismach św.*

Grzegorza Wielkiego; ks. prof. dr hab. S. Longosz (KUL) – *Godność i symbolika ołtarza chrześcijańskiego w wypowiedziach OO. Kościoła*; mgr G. Łaczek (UJ) – *Sceny ofiary na dyptykach konsularnych*; dr M. Martens-Czarnecka (ZAŚ PAN) – *Ołtarze i kaptani w Nubii*; prof. dr hab. J. Młynarczyk (UW) – *Ołtarze w budowlach kościelnych Palestyny (V-VIII wieku)*; dr R. Pankiewicz – *Od wczesnorzymskiego templum do późnochrześcijańskiego liber vitae. Z problematyki symboliki księgi w świecie starożytnym*; ks. prof. dr H. Pietras (PAT, Kraków) – *Klerykalizacja kapłaństwa w Kościele starożytnym*; dr D. Próchniak (KUL) – *O kapłanach i ołtarzach w późnoantycznej Armenii*; mgr B. Rostkowska (ZAŚ PAN) – *Kaptani w Dolnej Nubii, IV-VI wiek*; dr I. Ryl-Prejbisz (ZAŚ PAN) – *Przegrody ołtarzowe w Nubii*; dr S. Skrzyniarz (UJ) – *Ofiara Polykseny w literaturze i sztuce późnego antyku*; prof. dr hab. I. Skupińska-Løvset (UŁ) – *Ołtarze, kapłani i składanie ofiar według Lukiana z Samosaty. Versus danych archeologicznych z Baalbeku i Betsaidy*; dr M. Stachura (UJ) – *Kaptan – ofiara – ołtarz. Aspekt prawny*; ks. prof. dr hab. M. Starowieyski (UW) – *Narodziny celibatu w kapłaństwie chrześcijańskim*; dr J. Szczesna (KUL) – *Motywy „Mszy Świętego Grzegorza” w średniowiecznej sztuce polskiej*; ks. prof. dr hab. M. Szram (KUL) – *Duchowa semantyka terminu „ołtarz” w teologii Orygenesza*; dr L. Trzcionkowski (KUL) – *Późnoantyczne dyskusje o znaczeniu ofiary*; ks. prof. dr N. Widok (UO) – *Ołtarz w eklezjologii Ignacego Antiocheńskiego*; dr A. Zmorzanka (KUL) – *Pojęcie ofiary w tekstach gnostyckich II wieku*; ks. dr J.W. Żelazny (PAT, Kraków) – *Wdowy i sieroty jako chrześcijańska ofiara*; ks. prof. dr A. Żurek (Tarnów) – *Misterium fidei – misterium tremendum. Transcendentny wymiar ofiary eucharystycznej*.

9. PIERWSZA POLSKA KONFERENCJA SYRIOLOGICZNA

W dniach 9-10 czerwca 2005 r. odbędzie się w Bystawku k. Tucholi **I Konferencja Syriologiczna**. Wydarzenie to zbiegające się z jubileuszem 30-lecia pracy naukowej ks. dra Jerzego Woźniaka CM jest zorganizowane we współpracy z Pracownią Badań nad Chrześcijanami Orientu, jednostki powstałej na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, w Instytucie Orientalistycznym. Konferencja ma na celu zintegrowanie środowiska polskich syriologów i zachęcenia ich do rozwijania tej ciągle jeszcze w Polsce młodej dziedziny studiów orientalistycznych. Podczas spotkania przewidziano wygłoszenie następujących prelekcji: ks. dr J. Woźniak (UAM) – *Perspektywa studiów syriologicznych w świecie*; tenże – *Polskie badania syriologiczne i kierunki dalszego rozwoju*; dr hab. M. Abdalla (UAM) – *Chrześcijanie w Iraku*; dr hab. S. Cinal (Akademia Świętokrzyska) – *Maronici w Libanie*. Konferencji obradującej w liturgicznym dniu wspomnienia św. Efrema, diakona i doktora Kościoła, towarzyszy wystawa książek i publikacji syriologicznych.

10. COLLOQUIUM ORIGENIANUM DECIMUM W POLSCE 2009

W ostatnim dniu obrad Colloquium Origenianum Nonum w Pecs, w którym tym razem wzięto udział kilku Polaków (ks. prof. dr hab. H. Pietras, ks. dr hab. M. Szram, ks. dr P. Szczur, s. dr M. Ziolkowska) zdecydowano, że jubileuszowe **Colloquium Origenianum Decimum** odbędzie się w dniach **31 VIII – 4 IX 2009 w Krakowie na temat: „Orygenes jako pisarz”**. Organizatorem zaś tego międzynarodowego spotkania będzie Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy i Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum”. Organizatorzy konferencji proponują rozpracować postawiony temat w ośmiu sekcjach: I. *Lite-*